

Hrvatska zaklada za znanost

Okrugli stol – Upravljanje imovinom lokalnih jedinica

Mr.sc. Ivana Jakir-Bajo

Ministarstvo financija

Izv.prof.dr.sc.Davor Vašiček

Ekonomski fakultet u Rijeci, suradnik na projektu HRZZ 8509

**Priznavanje, mjerenje i evidentiranje
imovine u vlasništvu Republike Hrvatske**

Zagreb, STUDENI 2014.

- ◆ **Strategiju upravljanja i raspolaganja državnom imovinom za razdoblje od 2013. do 2017. godine (lipanj 2014.)**
  - U dijelu prikaza smjernica za ostvarenje prioritetnih ciljeva u razdoblju 2013. do 2017. navodi se kako je potrebno osigurati da procijenjena imovina koju koristi javni sektor bude iskazana u državnom knjigovodstvu.
- ◆ **U srpnju 2013. godine je donesen Zakon o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske**
  - Zakonom se također uređuje i uspostava te vođenje **Registra državne imovine** (dalje u tekstu: Središnji registar) koji je preduvjet za učinkovito upravljanje i raspolaganje državnom imovinom.
  - U dijelu Zakona koji regulira pristup podacima iz Središnjeg registra istaknuto je kako je **DUUDI dužan na zahtjev ministarstva nadležnog za financije dostaviti podatke o državnoj imovini u svrhu izrade financijskih izvještaja u smislu propisa koji uređuju državni proračun.**

- ◆ **Uredba o Registru državne imovine iz 2011. godine, koja je još uvijek na snazi („Narodne novine“, broj 55/11),**
  - na temelju podataka iz Središnjeg registra sastavlja popis državne imovine sa stanjem na dan 31. prosinca, godine za koju se podnosi popis
  - **u popisu se imovina klasificira prema rasporedu računa iz računskog plana za proračunsko računovodstvo i vrijednosno iskazuje, sukladno propisima za proračunsko računovodstvo**
  - popis se prema Uredbi dostavlja Ministarstvu financija najkasnije do 15. veljače tekuće godine
- ◆ **Popis sastavljen na način predviđen Uredbom do sada još nije dostavljen Ministarstvu financija**
- ◆ **Popis državne imovine pretpostavka je objedinjavanju evidencija o imovini u Glavnoj knjizi Državne riznice**
  - obveza definirana Zakonom o proračunu

Nedostaci utvrđeni nalazima Državnog ureda za reviziju

- ◆ Proteklo razdoblje obilježila su značajna institucionalna i normativna rješenja vezano uz raspolaganje, upravljanje i evidentiranje državne imovine
- ◆ Različita povjerenstva Vlade, uredi i agencije bavila su se pojedinim oblicima državne imovine, kako u pogledu evidentiranja, tako i u pogledu upravljanja
- ◆ Nepostojanje cjelovitog popisa državne imovine
- ◆ Jedan od razloga uvjetnog nalaza Izvješću o obavljenoj reviziji godišnjeg izvještaja o izvršenju državnog proračuna Republike Hrvatske za 2013. godinu

Nedostaci utvrđeni nalazima Državnog ureda za reviziju

- ◆ Sveobuhvatni popis, odnosno registar je preduvjet za učinkovito upravljanje i raspolaganje državnom imovinom
- ◆ Registar objavljen u siječnju 2014. – korak naprijed
- ◆ Pojavni oblici imovine zastupljeni u Središnjem registru su nekretnine, te dionice i udjeli u trgovačkim društvima, dok drugi pojavni oblici državne imovine nisu sadržani
- ◆ Podaci o vrijednosti nekretnine se uglavnom ne navode
- ◆ **Ovakav Središnji registar potrebno nadopuniti kako bi se iz njega dobili podaci potrebni za unos u Glavnu knjigu Državne riznice, odnosno sastavljanje cjelovite Bilance državnog proračuna**

Nedostaci utvrđeni nalazima Državnog ureda za reviziju

- ◆ Državni ured za reviziju utvrdio je da u **Bilanci državnog proračuna** ukupna imovina, sa stanjem na 31.prosinca 2013. iznosi 22.963.029.649,00 kn, **a odnosi se samo na *financijsku imovinu*** tj. nisu iskazani podaci o ***nefinancijskoj imovini*** !
- ◆ Iako podaci postoje u financijskim izvještajima proračunskih i izvanproračunskih korisnika, nisu sustavno niti na jednom mjestu iskazani
- ◆ Nalaže se poduzimanje aktivnosti usmjerenih na
  - potpunu uspostavu i učinkovito vođenje projekta Registra državne imovine
  - posebno u dijelu koji se odnosi na dostavu potrebnih podataka o državnoj imovini radi evidentiranja u izvještajnom sustavu državnog proračuna

Naputak o vrsti, načinu prikupljanja i sadržaju podataka i informacija o državnoj imovini za potreba vođenja Registra državne imovine i sastavljanje Bilance državne imovine

---

- ◆ DUUDI dužan na zahtjev Ministarstva financija, dostaviti podatke o državnoj imovini u svrhu izrade financijskih izvještaja u smislu propisa koji uređuju državni proračun
- ◆ Državnim tijelima nadležnim za upravljanje državnom imovinom (DUUDI-ju i CERP-u), **Ministarstvo financija je početkom studenog 2013. godine dostavilo *Naputak o vrsti, načinu prikupljanja i sadržaju podataka i informacija o državnoj imovini za potrebe vođenja Registra državne imovine i sastavljanja bilance državne imovine***
- ◆ **Naputkom određene obveze DUUDI-a**
  - nefinancijsku i financijsku imovinu klasificirati prema rasporedu osnovnih računa iz računskog plana proračuna
  - navesti oznaku iz Registra proračunskih i izvanproračunskih korisnika (RKP)
  - korisnicima državne imovine dostaviti obrazac s proširenim podacima potrebnim za unos u Glavnu knjigu Državne riznice i financijske izvještaje državnog proračuna

Prijelazna rješenja u stvaranju Bilance državnog proračuna

- ◆ 2012. godina - **Ministarstvo financija - Projekt „Računovodstvo državne imovine „** - financiran darovnicom Svjetske banke
- ◆ **Cilj je bio utvrditi metodologije za:**
  - sveobuhvatno vrednovanje i evidentiranje državne imovine te njeno iskazivanje u Središnjem registru
  - osiguranje cjelovitih knjigovodstvenih podataka o državnoj imovini u Glavnoj knjizi Državne riznice
- ◆ Neki od rezultata su: **Naputak i Uputa o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske**
- ◆ Projektom je utvrđen **krajnji cilj:** *stvaranje cjelovite evidencije o državnoj imovini u Glavnoj knjizi Državne riznice i financijskim izvještajima državnog proračuna na temelju podataka iz Središnjeg registra*

Prijelazna rješenja u stvaranju Bilance državnog proračuna

- ◆ **Trenutno dokumentacija o državnoj imovini disperzirana po različitim evidencijama državnih institucija**
- ◆ **Za pojedine oblike državne imovine uopće ne postoji evidencija ili je ista nepotpuna**
- ◆ **Trenutna praksa, koju je potrebno pozitivno iskoristiti u početnoj fazi stvaranja cjelovite evidencije državne imovine, ukazuje na postojanje podataka o imovini**
  - u bilančnim, izvanbilančnim i analitičkim evidencijama nadležnih proračunskih i izvanproračunskih korisnika

Prijelazna rješenja u stvaranju Bilance državnog proračuna

- ◆ **Proces kompletiranja Središnjeg registra i izdvajanja državne imovine iz bilanci korisnika i upravitelja te imenovanja Republike Hrvatske kao jedinog titulara vlasništva, dugotrajan i složen zahvat**
- ◆ **Zahtjeva postupnost, odnosno određena prijelazna rješenja koja će poslužiti za što potpuniji obuhvat imovine u Središnjem registru i Bilanci države**
- ◆ **Središnji registar treba biti u funkciji obuhvata sve imovine u Bilanci države**
- ◆ **Krajnji je cilj postići da imovina koja je određenom subjektu povjerena na upravljanje bude sastavni dio Središnjeg registra, ali ne bi smijela istodobno biti i sastavni dio Bilance tog istog subjekta**

Prijelazna rješenja u stvaranju Bilance državnog proračuna

- ◆ U prijelaznoj fazi (opisana Uputom):
  - financijsko izvještavanje o državnoj imovini nije u potpunosti odvojeno od financijskog izvještavanja o poslovanju subjekta koji istom upravlja, odnosno koji je koristi
  - proračunski i izvanproračunski korisnici bilančno vode državnu imovinu čiji su vlasnici i/ili koja im je dana na korištenje
  - podaci o državnoj imovini se u Bilanci države dobivaju konsolidacijom bilanci proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna;
  - javna poduzeća državnu imovinu vode isključivo izvanbilančno
  - sve bi državne institucije koje trenutno koriste, upravljaju ili vode evidenciju o određenim dijelovima državne imovine, trebale imati pristup Središnjem registru i biti u prilici da nadograđuju bazu podataka o državnoj imovini
- ◆ Iz rezultata Projekta proizlazi cilj izgradnje i primjene ***integralnog modela upravljanja državnom imovinom, odnosno “preuzimanje” imovine od velikog broja sadašnjih titulara/upravitelja/korisnika sa ciljem centralizacije upravljanja imovinom***
- ◆ ***Time bi se podaci u Bilanci države generirali isključivo preko Središnjeg registra kao „podbilance“ Bilance države***

Klasificiranje imovine

- ◆ **Odredba Zakona o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske – državna imovina su:**

- ◆ **1. dionice i poslovni udjeli u trgovačkim društvima**

→ Imatelji: Republika Hrvatska, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka, a koje je stekla u postupku sanacije i privatizacije banaka, zavodi i druge pravne osobe čiji je osnivač RH.

- ◆ **2. nekretnine**

→ Vlasnici: Republika Hrvatska; zavodi i druge pravne osobe čiji je osnivač Republika Hrvatska

- ◆ **3. pokretnine i potraživanja**

→ imovina bivše Agencije za upravljanje državnom imovinom

- ◆ **4. druga imovina.**

Klasificiranje imovine

- ◆ Zakon o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske definira **36 pojava oblika državne imovine**.
- ◆ Središnji registar sadrži popis državne imovine u obliku: *dionica i poslovnih udjela u trgovačkim društvima, nekretnina, koncesija, kulturnih dobara, poljoprivrednog i šumskog zemljišta, evidencije postupaka koji se vode temeljem Zakona o naknadi za imovinu oduzetu za vrijeme jugoslavenske komunističke vladavine*.
- ◆ Gledajući iz aspekta proračunskih potreba, **zakonski utvrđen sadržaj Središnjeg registra je nedostatan za potrebe izrade Bilance državne imovine jer prema proračunskim propisima, ukupna državna imovina ima značajno širi obuhvat od one koja je sastavni dio Središnjeg registra**

Klasificiranje imovine

- ◆ Izrada bilance države:
  - podaci o financijskoj i nefinancijskoj imovini → Središnji registar
  - podaci o ostaloj imovini → financijski izvještaji proračunskih i izvanproračunskih korisnika

- ◆ **Pojavne oblike imovine koji su prisutni u Središnjem registru potrebno je vrijednosno iskazati i povezati s računskim planom**

- ◆ Prema odredbi članka 61. Zakona o proračunu, **imovina države je financijska i nefinancijska imovina, iz čega slijedi da se ukupna državna imovina sastoji od:**

- ◆ *01 Neproizvedene dugotrajne imovine,*

- ◆ *02 Proizvedene dugotrajne imovine,*

- ◆ *03 Plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti,*

Klasificiranje imovine

- ◆ *04 Sitnog inventara,*
- ◆ *05 Dugotrajne nefinancijske imovine u pripremi,*
- ◆ *06 Proizvedene kratkotrajne imovine,*
- ◆ *11 Novca u banci i blagajni,*
- ◆ *12 Depozita, jamčevnih pologa i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo,*
- ◆ *13 Potraživanja za dane zajmove,*
- ◆ *14 Vrijednosnih papira,*
- ◆ *15 Dionica i udjela u glavnici.*

Popis imovine

- ◆ **Cilj godišnjeg popisa imovine i obveza** → usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom.
- ◆ **Prema Uputi državni proračun i proračuni JLP(R)S te njihovi proračunski i izvanproračunski korisnici, kao i drugi vlasnici i/ili korisnici državne imovine dužni su sa stanjem na dan 31. prosinca svake godine provesti sveobuhvatni popis državne imovine kojom raspolažu/upravljaju, a neovisno o pravnoj osnovi korištenja te neovisno o svom pravnom statusu.**
- ◆ **Kvalitetno objavljeni popis jamči realnost Bilance te predstavlja kontrolu ispravnosti postupanja s imovinom i obvezama, ali i provjeru kvalitete obavljanja računovodstvenih poslova.**

Popis imovine

- ◆ Za proračune i proračunske korisnike propisana je obveza provođenja popisa, unošenja podataka o popisu u popisne liste te potreba formiranja povjerenstva za popis koje sastavlja izvještaj o rezultatima obavljenog popisa.

- ◆ Popisom koji se obavlja sa stanjem na dan 31. prosinca treba utvrditi stanje:
  1. imovine (nefinancijske i financijske)
  2. obveza.

- ◆ Zakonski predstavnik obvezan je:
  - osnovati povjerenstvo/a za popis
  - odrediti datum te rok obavljanja popisa i dostavljanja izvještaja s priloženim popisnim listama

Povjerenstva za popis imovine

- ◆ Povjerenstva za popis osnivaju se prema veličini i specifičnostima institucije,
- ◆ Sastoje se od:
  - predsjednika i najmanje tri člana (ako je moguće)
  - **Iznimka** kod korisnika s malim brojem zaposlenih može i samo jedna osoba.
- ◆ Pri izboru predsjednika i članova povjerenstva treba imati na umu i njihovu stručnost kao jamstvo kvantitativne i kvalitativne vjerodostojnosti informacija o stvarnom stanju imovine i obveza.

Tijek izrade samog popisa imovine

1

- Povjerenstvo za popis i odjeli u kojima se obavlja popis obavljaju **pripremne radnje**

2

- Povjerenstvo utvrđuje, mjeri i prebrojava predmete popisa te ih unosi u popisne liste. Povjerenstvo utvrđuje količinske razlike knjigovodstvenog stanja i stanja utvrđenog popisom.

3

- Povjerenstvo izrađuje **Izveštaj o obavljenom popisu** (uz koji prilaže popisne liste) u kojem utvrđuje uzroke razlika te daje prijedlog njihove likvidacije.

4

- **Zakonski predstavnik** razmatra **Izveštaj o obavljenom popisu** te donosi **odluku** o načinu usklađivanja razlika.

5

- Temeljem odluke zakonskog predstavnika, **usklađuju se stanja** imovine, obveza i izvora iskazanih u knjigovodstvu s njihovim stvarnim stanjem ustanovljenim u izvještaju o popisu.

6

- **Stvarno stanje državne imovine** dano korisnicima na uporabu.

Pripremne radnje popisnog povjerenstva i odjela

- ◆ Prije provođenja fizičkog popisa → povjerenstvo za popis i odjeli u kojima se obavlja popis obavljaju pripremne radnje.
- ◆ **Pripremne radnje popisnog povjerenstva čine:**
  - ***plan rada*** u kojemu su popisani svi poslovi popisa
  - ***utvrđivanje rokova*** obavljanja pojedinih poslova popisa i
  - ***pribavljanje popisnih lista.***
- ◆ **Pripremne radnje odjela u kojima se obavlja popis čine:**
  - osiguranja dostupnosti imovine popisu
  - omogućavanja dostupnosti dokumentacije o imovini i obvezama koje su predmet popisa
  - provjera postojanja inventarnih brojeva na imovini
  - potrebno je provjeriti je li za svako potraživanje odnosno obvezu, za koju postoji pravni temelj, ispostavljen dokument te jesu li svi poslovni događaji iz dokumenata proknjiženi
  - usklađivanja podataka evidentiranih u pomoćnim knjigama i evidencijama sa stanjem u glavnoj knjizi.

- ◆ Prvi zadatak povjerenstva za popis pri provedbi samog popisa sastoji se od utvrđivanja, mjerenja i prebrojavanja predmeta popisa. Podaci iz popisa unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste koje se zatim potpisuju od strane predsjednika te svih članova povjerenstva.
- ◆ Kod popisivanja imovine i obveza, **nematerijalna imovina, potraživanja i obveze** popisuju se **istodobno** s unošenjem knjigovodstvenih podataka u popisne liste dok se popis **materijalne imovine** obavlja **prije** nego što se knjigovodstveni podaci o navedenoj imovinu unesu u popisne liste.
- ◆ Predsjednik i članovi povjerenstva za popis odgovorni su za:
  - *točnost stanja utvrđenog popisom*
  - *pravilno sastavljanje popisnih lista*
  - *pravodobno obavljanje popisa*
  - *vjerodostojnost i točnost izvještaja o obavljenom popisu.*
- ◆ Sve promjene od dana popisa do 31. prosinca moraju se pridodati ili odbiti od iskazanog stanja u popisnim listama, ovisno o poslovnim događajima i transakcijama, tako da se dobije stvarno stanje na dan 31. prosinca.

- ◆ Nakon obavljenog popisa povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj o rezultatima obavljenog popisa i uz njega priložiti popisne liste.
- ◆ Izvještaj povjerenstva o obavljenom popisu treba sadržavati:
  - mišljenja o utvrđenom manjku ili višku
  - prijedlog načina knjiženja utvrđenog manjka ili viška
  - mišljenje o sumnjivim i spornim potraživanjima kao i nenaplativim te zastarjelim potraživanjima
  - mišljenje o načinu likvidacije trajno neupotrebljive dugotrajne nefinancijske imovine i obustavljenih investicija
  - primjedbe i izjave zaposlenika koji rukuju materijalnim i novčanim vrijednostima o ustanovljenim razlikama i eventualne druge primjedbe
  - objašnjenje viškova ili manjkova koji su nastali kao posljedica mogućih pogrešaka zbog zamjene pojedinih vrsta odnosno dimenzija istovrsnog materijala, sitnog inventara i dr.
  - prijedlog mjera za otklanjanje nedostataka.

- ◆ Nakon razmatranja izvještaja o obavljenom popisu **zakonski predstavnik odlučuje o:**
  - načinu likvidacije utvrđenih manjkova,
  - načinu knjiženja utvrđenih viškova,
  - visini otpisa nenaplativih i zastarjelih potraživanja i obveza,
  - rashodovanju proizvedene dugotrajne imovine i sitnog inventara,
  - mjerama protiv osoba odgovornih za manjkove, oštećenja, neusklađenosti knjigovodstvenog i stvarnog stanja, zastaru i nenaplativost potraživanja i slično.

- ◆ U aktu o osnivanju i statutu korisnika potrebno je provjeriti sadrže li ista ograničenja za raspolaganje imovinom, odnosno je li naveden:
  - *iznos do kojeg o imovini odlučuje ravnatelj, dekan i sl.*
  - *iznos do kojeg odlučuje upravno vijeće ili*
  - *iznos do kojeg o imovini odlučuje upravno vijeće uz suglasnost osnivača.*

- ◆ Utvrđene popisne (inventurne) razlike - viškove i manjkove evidentira se u knjigovodstvenim evidencijama temeljem naloga za knjiženje koje u tu svrhu izdaje voditelj računovodstva, a u skladu s odlukama zakonskog predstavnika.
- ◆ Temeljem odluka zakonskog predstavnika potrebno je uskladiti stanja imovine, obveza i izvora iskazanih u knjigovodstvu s njihovim stvarnim stanjima ustanovljenim u izvještaju o popisu.
- ◆ Imovina koja više nije za upotrebu rashoduje se na temelju odluke o rashodovanju.
- ◆ Odlukom o rashodovanju utvrđuje se imovina koja je za rashodovanje uz navođenje njezine nabavne i sadašnje vrijednosti te ispravka vrijednosti.
- ◆ Istim se aktom **može** utvrditi kako će se dalje postupati s rashodovanom imovinom, iako se u praksi to često propisuje posebnim odlukama.

- ◆ Rashodovanu imovinu moguće je uništiti ili na drugi način otuđiti (prodajom, sekundarne sirovine, doniranje...).
- ◆ Isknjiženje imovine iz knjigovodstvene evidencije ne provodi se na temelju same odluke o rashodovanju, već knjigovodstvenih isprava (utemeljenih na toj odluci) o otuđenju, odnosno komisijskog zapisnika o uništenju rashodovane imovine.

Sama činjenica da je knjigovodstvena vrijednost neke imovine jednaka nuli **nije osnova za njeno isknjižavanje**. Kako su korisnici različito postupali u takvim situacijama, člankom 19. stavkom 5. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i računskom planu je propisano da se dugotrajna imovina, i nakon što je u cijelosti otpisana, **zadržava u evidenciji i iskazuje u Bilanci** do trenutka prodaje, darovanja, drugog načina otuđenja ili uništenja.

Imovina se može otuđiti na tri načina: prodajom, prodajom u otpad ili poklanjanjem.

Nalazi Državnog ureda za reviziju

Propusti i nedosljednosti proračunskih korisnika:

- popis se ne obavlja ili se obavlja formalno → knjigovodstveno stanje imovine i obveza ne usklađuje sa stvarnim stanjem ili je formalne naravi
- sporazumi o podjeli imovine između proračunskih korisnika ne donose se pravodobno ili se ne primjenjuju dosljedno u dijelu koji se odnosi na evidentiranja u poslovnim knjigama
- oko određenih vrsta imovine vode se sporovi oko utvrđenja vlasništva ili dijela vlasništva koji mogu potrajati i duže vrijeme
- imovina se evidentira kod jednog proračunskog korisnika, a koristi je drugi

◆ Zaključak DUR-a: prethodno navedene okolnosti predstavljaju rizik koji djeluje na točnost i potpunost podataka o državnoj imovini koje treba evidentirati u Glavnoj knjizi državnog proračuna.

Analitičke evidencije i načela iskazivanja vrijednosti imovine

---

- ◆ Analitičke evidencije i pomoćne knjige o nekretninama, financijskoj imovini-dionicama i udjelima te ostalim oblicima imovine moraju sadržavati najmanje podatke i informacije propisane ***Uredbom o Registru državne imovine (NN, br. 55/11)***
- ◆ **Oblik analitičke kartice s podacima i informacijama propisanim Uredbom o Registru državne imovine utvrdit će DUUDI**
- ◆ Obvezno se usklađuju s podacima u glavnoj knjizi
- ◆ **Čl. 104. Zakona o proračunu** - procjena vrijednosti imovine temeljno se provodi po **računovodstvenom načelu nastanka događaja uz primjenu metode povijesnog troška** tj. prilikom iskazivanja imovinskih čestica u analitičkim evidencijama i zbirno u glavnoj knjizi, imovina će se prikazati po raspoloživim knjigovodstvenim vrijednostima o revaloriziranom trošku nabave.

Analitičke evidencije i načela iskazivanja vrijednosti imovine

---

◆ U trošak nabave ulaze:

- kupovna cijena uvećana za nepovratne poreze (PDV kod proračunskih korisnika koji nisu obveznici PDV-a, porez na promet nekretnina)
- troškovi prijevoza
- svi drugi troškovi koji se mogu izravno dodati i povezati s konkretnom nabavom i osposobljavanjem za početak nabave upotrebe.

- ◆ Dosad neevidentirane imovinske čestice u poslovnim knjigama priznat će se sukladno načelima MRS za javni sektor i međunarodnoj dobroj praksi

◆ Nekoliko je ključnih pristupa u vrednovanju do sada neevidentirane imovine:

- ***vrednovanje na temelju procijenjene vrijednosti imovine (trošak zamjene)***
- ***vrednovanje na osnovi očekivanih prihoda od uporabe***
- ***tržišno vrednovanje prema pojavnim obilježjima sličnoj imovini (usporedna metoda) i***
- ***simbolično evidentiranje po jednoj novčanoj jedinici.***

Postupak procjene vrijednosti imovine

- ◆ Postupak procjene vrijednosti do sada neevidentirane imovine provodit će se:

- 1. INTERNOM PROCJENOM*** - po radnom povjerenstvu proračunskog i izvanproračunskog korisnika na temelju aproksimativne usporedne metode
- 2. PO OVLAŠTENOM PROCJENITELJU*** - u iznimnim slučajevima ako je imovina u postupku otuđenja, zamjene, pred otuđenjem i sl.
- 3. U IZNOSU POJEDINAČNE VRIJEDNOSTI OD JEDNE KUNE (1 KN)*** - radi se isključivo o specifičnim vrstama imovine koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i sl.

Knjigovodstvene vrijednosti imovine utvrđene procjenama provedenima na načine pod 1. internom procjenom i 3. u iznosu od 1 kn relevantne su isključivo za svrhu iskazivanja u Bilanci i Središnjem registru!!!

Knjigovodstveno evidentiranje imovine u računovodstvu proračuna

- ◆ Knjiženje razlika u glavnoj knjizi provodi se sukladno **Pravilniku o proračunskom računovodstvu i računskom planu proračuna** i to:
  1. za odstupanja u količini i vrijednosti evidentirane imovine provest će se odgovarajuća knjiženja u razredu 0 u korist ili na teret izvora vlasništva na računima podskupine 9111 (posredstvom podskupine 915) i
  2. za odstupanja u količini i vrijednosti imovine koja do sada nije bila evidentirana, na teret odgovarajućih računa u razredu 0, a na teret računa u podskupini 9112 – Ostali vlastiti izvori (posredstvom podskupine 915).
- ◆ Poslovni događaji i transakcije koji mijenjaju strukturu bilance, ali ne i neto vrijednost (razliku između imovine i obveza) klasificiraju se u
  - razredu 4 Rashodi za nabavu nefinancijske imovine i razredu 7 Prihodi od prodaje nefinancijske imovine, te
  - razredu 5 Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova i razredu 8 Primici od financijske imovine i zaduživanja.
- ◆ Prihodi i rashodi poslovanja (transakcije klasificirane u razredima 3 i 6) smanjuju, odnosno povećaju neto vrijednost, prihodi kao povećanje financijske imovine, a rashodi kao povećanje obveza ili smanjenje financijske imovine.

0113		Ostala prirodna materijalna imovina
	01131	Nacionalni parkovi i parkovi prirode
	01132	Vodna bogatstva (vode)
	01133	Elektromagnetske frekvencije
	01139	Ostala nespomenuta prirodna materijalna imovina
0212		Poslovni objekti
	02124	Zgrade kulturnih institucija (kazališta, muzeji, galerije, domovi kulture, knjižnice i slično)
0214		Ostali građevinski objekti
	02141	Plinovod, vodovod, kanalizacija
	02142	Kanali i luke
	02143	Iskopi, rudnici i ostali objekti za eksploataciju rudnog bogatstva
	02144	Energetski i komunikacijski vodovi
	02146	Spomenici (povijesni, kulturni i slično)
	02149	Ostali nespomenuti građevinski objekti

024		Knjige, umjetnička djela i ostale izložbene vrijednosti
	0241	Knjige
	02411	Knjige
	0242	Umjetnička djela (izložena u galerijama, muzejima i slično)
	02421	Djela likovnih umjetnika
	02422	Kiparska djela
	02429	Ostala umjetnička djela
	0243	Muzejski izlošci i predmeti prirodnih rijetkosti
	02431	Muzejski izlošci
	02432	Predmeti prirodnih rijetkosti
	0244	Ostale nespomenute izložbene vrijednosti
	02441	Ostale nespomenute izložbene vrijednosti

0312		Pohranjene knjige, umjetnička djela i slične vrijednosti
	03121	Pohranjene knjige
	03122	Pohranjena djela likovnih umjetnika
	03123	Pohranjena kiparska djela
	03124	Pohranjeni nakit
	03125	Arhivska građa
	03126	Državna službena kartografija
	03129	Ostale pohranjene vrijednosti

Knjigovodstveno evidentiranje imovine u računovodstvu proračuna

Slika 1. Promjene bilančnih stavaka

Bilanca na dan 1.1.	Transakcije na imovini i obvezama	Ostale promjene na imovini i obvezama	Bilanca na dan 31.12.
0 Nefinancijska imovina	4 Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	91511 Promjene u vrijednosti imovine	0 Nefinancijska imovina
1 Financijska imovina	5 Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	91512 Promjene u obujmu imovine	1 Financijska imovina
2 Obveze	7 Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	91521 Promjene u vrijednosti obveza	2 Obveze
	8 Primici od financijske imovine i zaduživanja	91522 Promjene u obujmu obveza	

Knjigovodstveno evidentiranje imovine u računovodstvu proračuna

---

- ◆ Događaje koji rezultiraju promjenama obujma mogu se prema vrsti klasificirati u tri skupine:
  - ***događaji koji uključuju priznavanje ili nepriznavanje postojeće imovine,***
  - ***sve promjene u količini (i kvaliteti) imovine i***
  - ***promjene u samoj klasifikaciji imovine (reklasifikacija)***

Iskaz vrijednosti imovine u Registru

- ◆ Po bruto principu (nabavna i otpisana vrijednost) za svaku jedinicu (primjerice svaku zemljišnu česticu) svakog pojavnog oblika imovine (primjerice poljoprivredno zemljište, građevinsko zemljište, sukladno klasifikaciji iz Računskog plana) s oznakom načina utvrđivanja vrijednosti :
  - ◆ c.1. knjigovodstvena vrijednost – revalorizirani trošak nabave
  - ◆ c.2. interna procjena – evidencijska (aproksimativna) vrijednost
  - ◆ c.3. po ovlaštenom procjenitelju – tržišna vrijednost
  - ◆ c.4. evidencijska vrijednost jedne novčane jedinice

Podaci u Registru o ocjeni funkcionalnosti, fizičkom stanju te o načinu korištenja imovine.

◆ FUNKCIONALNOST IMOVINE - primjer

Ocjena fizičkog stanja imovine:

- *dobro*
- *zadovoljavajuće*
- *loše*
- *neupotrebljivo*
- *ili*
- *u funkciji*
- *izvan funkcije*

◆ NAČIN KORIŠTENJA IMOVINE - primjer

- ***Neprofitno orijentirana namjena***
- *administrativna upotreba,*
- *transfer prava vlasništva i korištenja*
- *darovanje*
- ***Profitno orijentirana namjena***

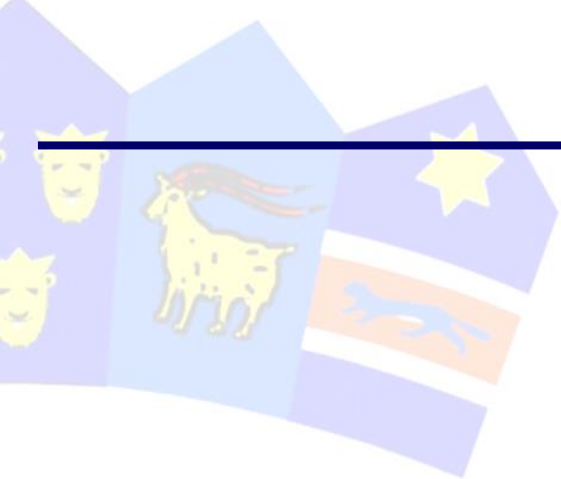

Alternativni načini uporabe pojedinih skupina državne imovine

Tablica 1. Alternativni načini uporabe pojedinih skupina državne imovine

MSFI	MRSJS			
Financijska imovina (dionice i udjeli u državnim poduzećima)	Zemljište, šume, polja, vinogradi	Nekretnine	Infrastrukturna imovina i mineralna bogatstva	Naslijeđena imovina
<ul style="list-style-type: none"> ▪ ulaganje, uključujući restrukturiranje ▪ prodaja ▪ stečaj i likvidacija 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ koncesija ▪ ulaganje ▪ prodaja ▪ najam/zakup 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ koncesija ▪ ulaganje ▪ prodaja ▪ najam/zakup 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ koncesija ▪ ulaganje ▪ djelomična prodaja ▪ najam/zakup 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ulaganje ▪ najam/zakup

HVALA NA PAŽNJI !!!

